

MAJLIS PEPERIKSAAN MALAYSIA

LAPORAN PEPERIKSAAN STPM & MUET 2020

Perakaunan (948)

KANDUNGAN

Perakaunan (948/1)	<i>1 – 10</i>
Perakaunan (948/2)	<i>11 – 15</i>
Perakaunan (948/3)	<i>17 – 26</i>

PERAKAUNAN (948/1)

PRESTASI KESELURUHAN

Pada Semester 1, sebanyak 2 377 calon menduduki peperiksaan bagi mata pelajaran ini dan 58.43% daripadanya telah mendapat lulus penuh.

Pencapaian calon bagi mata pelajaran ini mengikut gred adalah seperti yang berikut:

Gred	A	A-	B+	B	B-	C+	C	C-	D+	D	F
Peratusan	10.85	3.79	4.80	4.92	10.52	10.05	13.50	5.38	5.01	5.76	25.41

RESPONS CALON

Komen am

Mutu jawapan calon secara keseluruhannya adalah memuaskan. Masalah utama calon yang dikenal pasti ialah calon memberikan jawapan yang tidak mengikut format, dan menambah lajur yang tidak dikehendaki oleh format seperti soalan penyediaan persamaan perakaunan mestilah mengikut format yang telah disediakan. Perkara ini berlaku bagi soalan 1 dan 2, iaitu draf format telah diberikan secara ringkas dan memerlukan calon membuat perincian yang tepat. Keseluruhan soalan menguji calon bagi kerja penghitungan dengan pelarasan asas, penyediaan penyata pendapatan dan penyata kedudukan kewangan, pengkelasan liabiliti, serta kemahiran menyediakan catatan jurnal pelarasan.

Komen soalan demi soalan

Soalan 1

Soalan bahagian (a)(i) menghendaki calon memperihalkan prinsip perakaunan yang diterima umum berdasarkan pernyataan yang diberi. Kebanyakan calon dapat memberikan jawapan yang tepat, iaitu prinsip tempoh perakaunan dan memperihalkannya. Soalan bahagian (a)(ii) menghendaki calon memerihalkan dua kepentingan menyediakan penyata kewangan pada tarikh yang sama pada setiap tahun. Jawapan yang diberikan oleh calon dan jawapan yang sepatutnya adalah seperti berikut:

Jawapan Calon	Jawapan yang Sepatutnya
<ul style="list-style-type: none"> • Untuk menentukan untung bersih • Untuk menunjukkan kedudukan kewangan perniagaan • Untuk membuat pelarasan untung bersih • Untuk mendapatkan untung bersih yang tepat	<ul style="list-style-type: none"> • Memudahkan pengguna membuat perbandingan bagi dua tempoh • Untuk membuat pengukuran prestasi bagi dua tempoh yang sama • Mengetahui baki akhir aset, liabiliti, dan ekuiti bagi dua tempoh • Memudahkan pengguna laporan membuat keputusan ekonomi

Soalan bahagian (b) menghendaki calon memerihalkan bagaimana urus niaga tersebut perlu direkodkan dengan merujuk kepada prinsip perakaunan diterima umum. Majoriti calon dapat menyatakan prinsip dengan tepat, iaitu prinsip entiti berasingan. Calon juga dapat menghuraikan prinsip entiti berasingan dengan tepat, namun kebanyakan calon gagal menghuraikan bagaimana urus niaga ambilan itu perlu direkodkan. Jawapan yang sepatutnya ialah pembayaran insurans peribadi harus direkodkan sebagai ambilan manakala insurans perniagaan harus direkodkan sebagai belanja perniagaan.

Soalan bahagian (c) menghendaki calon menyatakan dua jenis kesilapan yang tidak menjejaskan imbangan duga. Calon mempunyai banyak pilihan jawapan seperti yang berikut:

- Kesilapan tertinggal catatan asal/buku catatan pertama/satu urus niaga
- Kesilapan komisen
- Kesilapan prinsip
- Kesilapan songsang/terbalik
- Kesilapan saling mengimbangi
- Kesilapan amaun catatan asal

Kebanyakan calon yang mendapat markah penuh namun terdapat juga calon yang memberikan jawapan yang tidak lengkap dan tidak dapat diterima seperti yang berikut:

- Kesilapan amaun
- Kesilapan mencatat
- Kesilapan ketinggalan catatan

Soalan bahagian (d) menghendaki calon menyediakan catatan urus niaga mengikut format yang telah diberikan, dan tunjukkan kesan setiap urus niaga sama ada menambah atau mengurangkan aset, liabiliti, dan ekuiti seperti yang berikut:

Aset				Liabiliti		Ekuiti Pemilik	
Bil	Tunai	Akaun Belum Terima	Peralatan Pejabat	Akaun Belum Bayar	Hasil Belum Terperoleh	Modal	Untung/Rugi bersih

Antara kesilapan yang dilakukan oleh kebanyakan calon adalah seperti yang berikut:

- Tidak mengikut format yang telah diberikan
- Hanya menyediakan tiga lajur, iaitu aset, liabiliti dan ekuiti pemilik, dan kesan transaksi ditunjukkan seperti di bawah ini.

Bil	Aset	Liabiliti	Ekuiti Pemilik
1	Tunai bertambah 50,000		Modal bertambah 50,000

- Kesilapan lain ialah membuka ruangan belanja dan hasil di bahagian ekuiti dan pertambahan belanja ditunjukkan sebagai positif.

Aset				Liabiliti		Ekuiti pemilik	
Bil	Tunai	ABT	Peralatan Pejabat	ABB	Hasil Belum Terperoleh	Hasil	Belanja
2	-1,000						+1,000

- Kesilapan calon seterusnya ialah membuka ruangan modal dan ambilan di bahagian ekuiti manakala pertambahan ambilan ditunjukkan sebagai positif.

Aset				Liabiliti		Ekuiti pemilik	
Bil	Tunai	ABT	Peralatan Pejabat	ABB	Hasil Belum Terperoleh	Modal	Ambilan
13	-800						+800

Jawapan yang sepatutnya adalah seperti yang berikut:

Aset				Liabiliti		Ekuiti pemilik	
Bil	Tunai	Akaun Belum Terima	Peralatan Pejabat	Akaun Belum Bayar	Hasil Belum Terperoleh	Modal	Untung/Rugi Bersih
1	+50,000					+50,000	
2	-1,000						-1,000
3	-1,000	+2,500		+1,500			
4	-550						-550
5	+5,000						+5,000
6	-400						-400
7	-750			-750			-750
8	+15,000				+15,000		
9			+5,200				+5,200
10	+6,000					+6,000	
11	-320						-320
12	-1,600						-1,600
13	-800					-800	

Soalan 2

Soalan bahagian (a) menghendaki calon menerangkan maksud paten. Majoriti calon gagal memberikan jawapan takrifan paten dengan tepat. Namun demikian, terdapat sebilangan kecil calon dapat memberikan sebahagian fakta yang diterima sebagai jawapan, iaitu hak eksklusif, hak istimewa, dan hak untuk mengeluarkan suatu produk. Jawapan yang sepatutnya ialah paten merupakan hak eksklusif/istimewa yang diberikan terhadap suatu rekaan sama ada produk atau proses oleh pihak berwajib kepada pencipta atau hasil ciptaannya dalam bidang teknologi untuk tempoh tertentu.

Soalan bahagian (b) menghendaki calon menjelaskan dua sebab mengapa pernyataan dalam soalan tidak boleh diterima berdasarkan dua situasi yang berikut:

- (1) Kepakaran dan kemahiran tidak dianggap sebagai aset.
- (2) Belanja susut nilai yang dikenakan kepada aset, kelihatan seperti direkod dua kali, semasa pembelian aset, dan semasa proses susut nilainya.

Kebanyakan calon hanya berjaya menjawab situasi 1 dengan prinsip keobjektifan dan situasi 2 dengan prinsip pemadanan tanpa menghuraikan sebab seperti yang dikehendaki oleh soalan. Jawapan calon sepatutnya mengaitkan situasi dengan prinsip perakaunan yang diterima umum yang sesuai dan menghuraikannya mengikut situasi seperti yang berikut:

Situasi	Prinsip Perakaunan	Huraian yang Diterima
1	Keobjektifan	Nilai kepakarannya tidak dapat ditentukan secara objektif
	Wang sebagai ukuran	Nilai kepakaran tidak dapat diukur dalam unit wang
2	Prinsip pemadanan	Belanja susut nilai merupakan agihan kos aset tetap dan bukan merupakan aliran tunai, tetapi merupakan nilai pelarasan yang mematuhi prinsip pemadanan

Soalan bahagian (c)(i) menghendaki calon menyediakan catatan jurnal penerimaan tunai dan catatan jurnal pembayaran tunai mengikut format yang diberi. Kebanyakan calon melakukan kesilapan seperti yang berikut:

- Menyediakan jurnal penerimaan tunai dan jurnal pembayaran tunai mengikut format buku tunai dan mencampurkan butir penerimaan dan pembayaran.
- Tidak membuka lajur pelbagai, sebaliknya mengganti lajur pelbagai itu dengan lajur ambilan dan belanja sewa.
- Tidak mengisi ruangan rujukan dan butiran dengan tepat
- Kesilapan menghitung jumlah terimaan tunai bagi Kedai David, jumlah sepatutnya RM8,075 tetapi dicatat sebagai RM8,500.
- Butiran jualan ditulis sebagai hasil kutipan jualan, ambilan dicatat sebagai belanja utiliti.

Jawapan calon sepatutnya mengikut format yang diberi seperti perincian yang berikut:

Jurnal Penerimaan Tunai

Tarikh	Butir	Rujukan	Diskaun	Tunai	Bank	Jualan	ABT	Pelbagai
1/1/2015	Jualan	Bil 124		850		850		
2/1/2015	Kedai David	CT 452	425		8,075		8,500	
10/1/2015	ABT	Resit 49		4,200			4,200	
11/1/2015	Komisen	Resit 50		300				300
20/1/2015	Jualan	Bil 0125		1,315		1,315		
28/1/2015	ABT	Res 51		1,850			1,850	
	Jumlah		425	8,515	8,075	2,165	14,550	300

Jurnal Pembayaran Tunai

Tarikh	Butir	Rujukan	Tunai	Bank	Belian	ABB	Pelbagai
5/1/2015	Ambilan	BI 001		250			250
6/1/2015	Belian	Bil 458	2,170		2,170		
10/1/2015	Sewa	BI 002		1,800			1,800
12/1/2015	Sykt Tee Sdn. Bhd.	BI 003		7,300		7,300	
	Jumlah		2,170	9,350	2,170	7,300	2,050

Soalan bahagian (c)(ii) menghendaki calon menyediakan akaun kawalan belum terima. Kebanyakan calon dapat mengisi butiran baki awal, jualan, pulangan jualan, hutang lapuk, dan diskaun diberi dengan tepat. Kesilapan calon ialah pada jawapan kutipan bank, iaitu RM8,500. Angka yang tepat ialah RM8,075. Jawapan baki akhir yang tepat sepatutnya ialah RM45,760.

Soalan 3

Soalan bahagian (a) menghendaki calon memberikan takrifan bagi liabiliti dan ekuiti. Kebanyakan calon melakukan kesilapan seperti yang berikut:

- (1) Mentakrif liabiliti hanya sebagai hutang.
- (2) Tidak menyebut akibat berlakunya aliran keluar, manfaat ekonomi, atau hutang yang perlu dijelaskan pada masa hadapan.
- (3) Ekuiti ialah modal yang dilaburkan oleh pemilik.
- (4) Ekuiti terdiri daripada modal, ambilan, dan untung bersih.

Jawapan yang sepatutnya ialah liabiliti merupakan tuntutan/obligasi pihak luar yang wujud daripada urusan niaga yang lepas dan akan menyebabkan berlakunya aliran keluar manfaat ekonomi daripada entiti pada masa hadapan. Ekuiti ialah tuntutan pemilik perniagaan ke atas perniagaan.

Soalan bahagian (b) menghendaki calon menjelaskan perbezaan antara tuntutan obligasi bagi akaun belum bayar dengan tuntutan obligasi hasil belum terperoleh serta contoh urusan niaga yang tepat. Majoriti calon dapat memberikan jawapan yang baik bagi contoh urusan niaga, serta perbezaan antara keduanya. Namun begitu, terdapat juga calon memberikan jawapan yang salah bagi hasil yang belum terperoleh, iaitu hasil terperoleh merupakan hasil yang diterima terdahulu sebelum barang atau perkhidmatan diberi kepada pelanggan. Perkataan hasil sepatutnya diganti dengan perkataan tunai.

Jawapan yang sepatutnya adalah seperti yang berikut:

Akaun Belum Bayar	Hasil Belum Terperoleh
Wujud daripada belian barang niaga secara kredit	Wujud akibat daripada terimaan tunai pendahuluan sebelum barang atau perkhidmatan diberi kepada pelanggan
Diselesaikan dengan menjelaskan hutang (aliran keluar tunai)	Diselesaikan dengan memberikan barang niaga atau perkhidmatan
<i>Contoh:</i> Perniagaan membeli barang niaga secara kredit	<i>Contoh:</i> Perniagaan menerima tunai pendahuluan bagi tempahan barang atau perkhidmatan

Soalan bahagian (c) menghendaki calon untuk menunjukkan bagaimana liabiliti waranti dan liabiliti luar jangka dipersembahkan dalam penyata kewangan. Kebanyakan calon memberikan jawapan seperti yang berikut:

- (1) Liabiliti waranti dilaporkan sebagai liabiliti semasa atau liabiliti bukan semasa dalam penyata kewangan.
- (2) Liabiliti luar jangka, dilaporkan sebagai liabiliti semasa atau liabiliti bukan semasa dalam penyata kewangan.
- (3) Calon tidak menyebut dilaporkan dalam penyata kedudukan kewangan, jika menyebut penyata kewangan, ia seakan menyalin soalan sahaja.
- (4) Tiada pengelasan tentang amaun yang pasti dan amaun yang tidak pasti bagi liabiliti luar jangka.

Jawapan yang sepatutnya adalah seperti yang berikut:

Liabiliti Waranti	Liabiliti Luar Jangka
Diiktiraf sebagai liabiliti atau liabiliti semasa atau liabiliti bukan semasa dalam penyata kedudukan kewangan	Bagi amaun yang tidak pasti, hanya dilaporkan dalam bentuk nota
	Bagi amaun yang pasti diiktiraf sebagai liabiliti atau liabiliti semasa atau liabiliti bukan semasa dalam penyata kedudukan kewangan

Soalan bahagian (d)(i) menghendaki calon menyediakan jurnal pelarasan pada 30 Jun 2018 bagi mengambil kira belanja faedah dan liabiliti pada akhir tempoh perakaunan. Kebanyakan calon memberikan butiran yang kurang tepat bagi jurnal. Calon sepatutnya menggunakan butiran yang telah sedia ada dalam soalan. Kesilapan yang dilakukan oleh calon ialah menggunakan istilah selain hasil belum terperoleh iaitu:

- (1) Hasil perkhidmatan belum terperoleh.
- (2) Hasil terdahulu atau terima dahulu.
- (3) Faedah nota belum terima (sahaja tanpa perkataan terakru).
- (4) Faedah belum bayar diguna di bahagian kredit faedah nota belum bayar dan faedah pinjaman.
- (5) Tidak menunjukkan kerja penghitungan bagi faedah.

Jawapan yang sepatutnya adalah seperti yang berikut:

	Butiran	Debit	Kredit
(1)	Belanja faedah Faedah nota belum bayar 8% terakru Faedah pinjaman 12% terakru	RM 3,020	RM 320 2,700
(2)	Hasil belum terperoleh Hasil	3,360	3,360
(3)	Hasil Hasil belum terperoleh	7,500	7,500

Soalan bahagian (d)(ii) menghendaki calon melaporkan bahagian liabiliti di penyata kedudukan kewangan pada 30 Jun 2018. Laporan itu mesti menunjukkan pengkelasan liabiliti, iaitu liabiliti semasa dan liabiliti bukan semasa. Kebanyakan calon tidak dapat memberikan jawapan yang tepat. Kesilapan jawapan calon ialah calon tidak mengkelaskan jumlah pinjaman kepada liabiliti semasa RM10,000 dan liabiliti bukan semasa RM20,000. Jawapan yang sepatutnya adalah seperti yang berikut:

Dapur Nusantara
Penyata Kedudukan Kewangan pada 30 Jun 2018

Liabiliti Semasa	RM	RM
Akaun belum bayar	26,000	
Gaji belum bayar	5,500	
Belanja utiliti terakru	2,800	
Hasil belum terperoleh	8,340	
Faedah belum bayar	3,020	
Nota belum bayar 8%	12,000	
Pinjaman 12%	10,000	
		64,360
Liabiliti Bukan Semasa		
Pinjaman 12%		20,000

Soalan 4

Soalan bahagian (a) menghendaki calon memperihalkan dua prinsip dan andaian perakaunan yang tidak dipatuhi oleh sesebuah perniagaan yang mengamalkan rekod tidak lengkap. Majoriti calon dapat memberikan jawapan prinsip yang tepat tetapi gagal memerihalkan prinsip tersebut kepada situasi rekod tidak lengkap. Jawapan calon sepatutnya menunjukkan prinsip atau andaian tersebut tidak dilaksanakan, dan bukannya menerangkan prinsip atau andaian tersebut secara umum.

Jawapan yang sepatutnya adalah seperti yang berikut:

Catatan bergu ialah setiap peristiwa ekonomi tidak dicatat sekurang-kurangnya dalam dua akaun yang berlainan (debit dan kredit) dengan jumlah yang sama.

Prinsip pemadanan ialah hasil yang diperoleh tidak dipadankan dengan belanja yang dilibatkan dalam tempoh yang sama.

Keobjektifan ialah urus niaga perniagaan yang tidak dicatatkan mengikut dokumen yang diterima bagi setiap urus niaga yang berlaku.

Soalan bahagian (b)(i) menghendaki calon menghitung jumlah belian dan jumlah jualan bagi tahun berakhir 30 September 2019. Majoriti calon tidak dapat memberikan jawapan yang tepat. Kesilapan yang ditemui pada jawapan calon adalah seperti yang berikut:

- (1) Salah menghitung amaun belian, belian tunai, dan belian kredit
- (2) Salah menghitung amaun jualan, jualan tunai, dan jualan kredit
- (3) Mengambil kira ambilan barang dalam menjumlahkan belian, iaitu
 $RM130,600 + RM10,200 - RM1,000 = RM139,800$

Jawapan sepatutnya ialah belian kredit RM130,600, jumlah belian RM140,800, jualan kredit RM1,200, jualan tunai RM161,000, dan jumlah jualan RM162,200.

Soalan bahagian (b)(ii) menghendaki calon menghitung belanja susut nilai aset perniagaan bagi tahun semasa. Kebanyakan calon memberikan jawapan yang tidak tepat seperti yang berikut:

- (1) Menghitung susut nilai pada tarikh belian dan menjumlahkan belanja susut nilai menjadi susut nilai terkumpul, seperti menjumlahkan susut nilai untuk tahun berakhir 30/9/2017, 30/9/2018, dan 30/9/2019 menjadi $RM6,000 + RM6,000 + RM6,000 = RM18,000$.
- (2) Salah mengenal pasti tempoh kewangan yang bermula dari 1 Oktober 2016, menyebabkan penghitungan susut nilai kelengkapan lama dibuat dari tahun 2016 hingga tahun 2019 (menjadi jumlah tahun sebanyak 4 tahun).
- (3) Tidak menambah belanja susut nilai kelengkapan baharu, hanya mengambil amaun RM567 sebagai belanja susut nilai tahun 2019.

Jawapan yang sepatutnya ialah susut nilai kenderaan pada 30/9/2019 dengan menggunakan kaedah garis lurus ialah RM6,000 setahun.

Susut nilai kelengkapan lama dengan menggunakan kaedah baki berkurang adalah seperti yang berikut:

Tahun Berakhir	Susut Nilai (RM)	Nilai Buku Bersih (RM)
30/9/2017	700	6,300
30/9/2018	630	5,670
30/9/2019	570	5,103

Susut nilai kelengkapan baharu ialah RM230 dan jumlah belanja susut nilai kelengkapan RM800.

Soalan bahagian (b)(iii) menghendaki calon menyediakan penyata pendapatan komprehensif bagi tahun berakhir 30 September 2019. Ketepatan penyediaan penyata pendapatan bergantung kepada penghitungan amaun belian, amaun jualan, amaun belanja susut nilai, dan pelarasan terhadap belanja sewa. Kebanyakan calon tidak dapat memberikan jawapan yang tepat kerana kesilapan yang berikut:

- (1) Tidak membuat pelarasan terhadap belanja sewa.
- (2) Tidak membuat pelarasan ambilan barang terhadap amaun belian.
- (3) Salah menghitung ambilan.

Jawapan yang sepatutnya untuk ambilan ialah RM1,000, iaitu harga kos ambilan barang niaga.

Jawapan penyata pendapatan komprehensif Encik Param sepatutnya ditunjukkan seperti yang berikut:

	RM
Jualan	162,200
<i>Tolak:</i> Pulangan jualan	<u>2,400</u>
	159,800
Kos jualan	<u>(136,000)</u>
Untung kasar	23,800
<i>Tolak:</i> Belanja	<u>(16,380)</u>
Untung bersih	<u><u>7,420</u></u>

Soalan 5

Soalan bahagian (a) menghendaki calon menjelaskan jawapan dengan menggunakan contoh bagaimana prinsip kawalan dalaman berikut dilaksanakan, iaitu kelulusan, verifikasi dalaman, pusingan tugas, penetapan tanggungjawab, dan pendokumenan. Kebanyakan calon memberikan jawapan yang tidak tepat kerana huraian dan penerangan yang tidak mencapai maksud yang sepatutnya. Contoh jawapan calon yang salah adalah seperti yang berikut:

- (1) Contoh untuk pendokumenan. Calon menjawab setiap cek mesti mempunyai nombor siri. Cek bukan dokumen bagi urus niaga perniagaan, ia sama seperti wang tunai, pindahan tunai atau kad kredit.
- (2) Contoh untuk verifikasi dalaman. Jawapan calon, pemilik membuat pemeriksaan mengejut terhadap pekerja yang bekerja di stor bagi mengelak kecurian stok. Verifikasi tidak dibuat terhadap pekerja atau dokumen. Sepatutnya verifikasi dilakukan bagi aktiviti atau prosedur perniagaan, seperti memastikan baki tunai sama dalam rekod dan disimpan di premis perniagaan.
- (3) Contoh untuk pusingan tugas. Calon membuat persamaan dengan cuti tahunan, ini juga tidak diterima.

Jawapan sepatutnya adalah seperti yang berikut:

- (1) Pendokumenan – setiap urus niaga yang berlaku mesti disokong dengan dokumen sebagai bukti, contoh invois yang mempunyai salinan pendua, dan bernombor siri.
- (2) Verifikasi dalaman – semakan secara berkala kepada aset tunai seperti ketua juruwang menyemak amaun tunai yang diterima dengan rekod penerimaan tunai.

Soalan bahagian (b)(i) menghendaki calon mengenal pasti prinsip kawalan dalaman bagi prosedur kutipan tunai sama ada baik atau lemah. Kebanyakan jawapan calon tidak tepat kerana gagal mengenal pasti prinsip kawalan dalaman dan tidak mematuhi arahan soalan, iaitu menggunakan istilah baik atau lemah, sebaliknya calon menggunakan istilah patuh dan tidak patuh.

Jawapan yang sepatutnya adalah seperti yang berikut:

	Prosedur	Ciri Prinsip
(a)	Semua urusan niaga direkod menggunakan mesin daftar tunai dan satu salinan resit diberi kepada pelanggan.	Pendokumenan – baik
(b)	Mesin daftar tunai sentiasa dikunci.	Kawalan fizikal – baik
(c)	Setiap juruwang ditugaskan untuk mengendalikan mesin daftar tunai masing-masing dan setiap juruwang tidak boleh mengakses mesin daftar tunai juruwang lain.	Penetapan tanggungjawab – baik
(d)	Pada penghujung shift, setiap juruwang akan membandingkan kutipan sebenar tunai dengan amaun tunai direkod oleh mesin daftar tunai.	Pengasingan tugas – lemah
(e)	Juruwang menyerahkan kutipan tunai kepada kerani akaun.	Pengasingan tugas – baik Verifikasi dalaman – lemah
(f)	Kerani akaun merekodkan tunai yang diterima.	Verifikasi dalaman – lemah
(g)	Kerani akaun menandatangani setiap hari dan menyimpan slip deposit tunai.	Pendokumenan – baik Pengasingan tugas – lemah Kawalan fizikal – baik

Soalan bahagian (b)(ii) menghendaki calon memberikan dua langkah penambahbaikan bagi mengatasi prosedur kawalan dalaman dalam soalan 5(b)(i). Kebanyakan calon memberikan jawapan yang kurang tepat. Kesilapan yang dilakukan dalam jawapan calon adalah seperti yang berikut:

- (1) Memberikan cadangan penambahbaikan bukan kepada sistem kawalan dalaman yang lemah, sebaliknya dibuat pernyataan umum yang tidak berkaitan dengan jawapan sistem kawalan dalaman yang lemah.
- (2) Walaupun jawapan calon menyatakan bahawa semua sistem kawalan dalaman baik, tetapi calon masih memberikan cadangan penambahbaikan terhadap sistem kawalan dalaman.

Jawapan yang sepatutnya bagi prinsip yang lemah, yang telah dikenal pasti oleh calon di bahagian 5(b)(i). Bagi prinsip pengasingan tugas yang lemah, cadangan penambahbaikan ialah tugas menerima, menyimpan, merekod, dan menandatangani tunai perlu dilakukan oleh individu yang berbeza yang mana dalam situasi ini semua tugas yang dinyatakan dilakukan oleh seorang kerani akaun.

Bagi prinsip verifikasi dalaman pula, cadangan penambahbaikan ialah tugas membandingkan kutipan sebenar jualan dengan amaun yang direkod oleh mesin pendaftar tunai perlu dilakukan oleh individu lain, iaitu penyelia. Dalam kes ini, tugas ini dilakukan sendiri oleh juruwang yang juga bertugas mengendalikan mesin daftar tunai.

Soalan bahagian (b)(ii) menghendaki calon memberikan tiga cadangan bagaimana sistem pembayaran tunai dalam situasi yang diberi maklumat (2)(a) dan (2)(b). Jawapan calon sepatutnya fokus kepada pembayaran tunai dan bukan penerimaan tunai. Antara kesilapan dalam jawapan calon adalah seperti yang berikut:

- (1) Calon tidak memahami kehendak soalan dan masih mengaitkan jawapan dengan prinsip kawalan dalaman bagi penerimaan tunai.
- (2) Terdapat calon yang mencadangkan supaya menggunakan komputer untuk merekodkan pembayaran.
- (3) Cadangan supaya pemilik melantik pekerja yang sesuai untuk menggantikan tempat pemilik bagi memantau operasi perniagaan dan meluluskan pembayaran.

Jawapan yang sepatutnya adalah seperti yang berikut:

- (1) Menggunakan sistem perekodan berkomputer (sekarang direkod dalam lejar subsidiari secara manual) yang dapat menjimatkan masa dan meminimumkan kesilapan.
- (2) Pemilik membuat proses kelulusan secara berkala untuk meminimumkan tempoh kelulusan bayaran yang mengambil masa selama dua minggu.
- (3) Mewujudkan sistem dana tunai runcit untuk mempercepatkan dan memudahkan bayaran yang melibatkan amaun kecil.

PERAKAUNAN (948/2)

PRESTASI KESELURUHAN

Pada Semester 2, sebanyak 2 358 calon menduduki peperiksaan bagi mata pelajaran ini dan 82.57% daripadanya telah mendapat lulus penuh

Pencapaian calon mengikut gred bagi mata pelajaran ini adalah seperti yang berikut:

Gred	A	A-	B+	B	B-	C+	C	C-	D+	D	F
Peratusan	10.98	12.04	9.80	12.13	18.24	10.90	8.48	2.46	3.86	2.46	8.65

RESPONS CALON

Komen am

Majoriti calon telah membuat perancangan yang baik semasa menjawab soalan. Hal ini demikian kerana calon didapati menggunakan peruntukan masa yang diberikan secara optimum. Bahasa dan istilah yang digunakan dalam soalan juga adalah jelas dan mudah difahami.

Kelemahan utama calon yang dikenal pasti dalam kertas ini ialah soalan penghitungan bagi tajuk pembuatan keputusan yang melibatkan kos relevan, dan tajuk varians bagi menentukan penghitungan varians kuantiti bahan dan varians kecekapan buruh langsung.

Secara keseluruhan, aras kesukaran soalan adalah aras sederhana kerana ia merangkumi soalan aras mudah, sederhana, dan sukar.

Komen soalan demi soalan

Soalan 1

Soalan bahagian (a)(i) menghendaki calon mentakrif kos produk dan kos tempoh dan bahagian (a)(ii) menghendaki calon memberikan satu contoh bagi setiap kos di (a)(i). Majoriti calon yang mentakrif kos produk dengan kurang tepat seperti yang berikut:

Jawapan Calon	Ulasan Jawapan
Kos produk ialah kos yang terlibat secara langsung dalam pengeluaran.	Tidak terima
Kos pengeluaran yang berubah	
Kos produk ialah kos bahan langsung, buruh langsung, dan kos overhead	Diterima tetapi untuk contoh kos (a)(ii) tidak boleh guna contoh ini

Kebanyakan calon memberikan jawapan, kos produk ialah kos bahan langsung, buruh langsung, dan kos overhead. Kemudian calon menggunakan bahan langsung, buruh langsung atau overhead semula sebagai contoh. Sepatutnya calon boleh memberikan contoh bahan dalam industri dengan lebih tepat, seperti susu dalam pengeluaran coklat.

Bagi kos produk pula, calon memberikan jawapan seperti yang berikut:

Jawapan Calon	Ulasan Jawapan
Kos tempoh ialah kos tidak terlibat secara langsung dalam pengeluaran.	Tidak terima
Kos tempoh ialah kos pentadbiran.	
Kos tempoh ialah perbelanjaan yang berlaku dalam pejabat.	
Kos tempoh ialah kos yang melibatkan jualan barangan.	

Jawapan yang sepatutnya bagi takrifan kos bagi soalan bahagian (a)(i) adalah seperti yang berikut.

Kos produk	Kos yang terlibat dalam memproses barangan di kilang atau kos yang boleh diinventorikan.
Kos tempoh	Kos yang dicaj secara langsung ke penyata pendapatan sebagai belanja dalam suatu tempoh di mana dilibatkan.

Soalan bahagian (b) menghendaki calon menghitung (i) kos bahan mentah langsung, (ii) overhead perkilangan, (iii) kos prima dan penukaran, (iv) kos barang kilang, dan (v) kos tempoh. Majoriti calon dapat memberikan jawapan yang tepat, iaitu (i) kos bahan langsung dan (ii) overhead perkilangan masing-masing, iaitu RM37,500 dan RM168,200. Bagi soalan bahagian (iii) calon dikehendaki menghitung kos prima dan kos penukaran. Terdapat sebilangan kecil calon yang menambah dua kos ini dan tidak mengasingkannya. Jawapan kos prima dan kos penukaran masing-masing, ialah RM62,700 dan RM193,400. Bagi soalan bahagian (iv) kebanyakan calon tidak dapat memberikan jawapan tepat bagi kos barang di kilang, iaitu RM233,700. Jawapan bagi kos tempoh ialah RM89,500. Majoriti calon memberikan jalan kerja menghitung. Hal ini sangat membantu calon untuk mengelakkan kehilangan markah yang banyak.

Soalan bahagian (c) menghendaki calon menghitung (i) jumlah kos mengikut kelakuan dan (ii) jumlah kos produk. Masih terdapat calon yang memberikan jawapan penghitungan tanpa melabel jalan kerja mereka sama ada kos berubah atau kos tetap. Terdapat juga calon yang langsung tidak mengasingkan jawapan mereka kepada komponen kos berubah dan kos tetap. Jawapan yang sepatutnya diberikan oleh calon bagi kos berubah dan kos tetap masing-masing, ialah kos berubah RM14.90 seunit dan kos tetap ialah RM23,000. Jawapan bagi soalan bahagian (c)(ii) untuk jumlah kos produk ialah RM166,040.

Soalan 2

Soalan bahagian (a)(i) menghendaki calon menjelaskan dua perbezaan antara pengekosan tempahan kerja dengan pengekosan proses. Majoriti calon memberikan jawapan dalam bentuk pernyataan yang negatif. Terdapat juga calon memberikan jawapan perbezaan antara pengekosan tempahan kerja dengan pengekosan proses yang tidak tepat seperti yang berikut:

Pengekosan Tempahan Kerja	Pengekosan Proses
Pengekosan tempahan kerja unik	Pengekosan proses secara besar-besaran
Produk hetegenous	Produk dalam kuantiti besar
Jenis produk tidak sama	Jenis produk homegenis
Produk dalam skala kecil	Produk dalam kuantiti yang banyak

Jawapan yang sepatutnya adalah seperti yang berikut:

Pengekosaan Tempahan Kerja	Pengekosaan Proses
Pengekosaan tempahan kerja unik dan <i>heterogeneous</i>	Pengekosaan proses produknya sama, sukar dibezakan atau <i>homogeneous</i> .
Kos dikumpul mengikut kerja	Kos dikumpul mengikut jabatan pengeluaran
Dokumen yang terlibat ialah lembaran kos kerja	Dokumen terlibat ialah laporan kos pengeluaran.
Kos dikumpul sehingga kerja siap	Kos dikumpul mengikut tempoh

Soalan bahagian (a)(ii) menghendaki calon memberikan dua contoh perniagaan yang menggunakan setiap pengekosaan di (a)(i). Majoriti calon tidak memberikan jawapan yang tepat seperti yang berikut:

Pengekosaan tempahan kerja	Pembinaan rumah, perniagaan perabot, percetakan, baju, katering, kereta mewah
Pengekosaan proses	Sabun, simen, kereta, kasut, makanan, minuman

Jawapan yang sepatutnya adalah seperti yang berikut.

Pengekosaan tempahan kerja	Pembinaan rumah banglo, perniagaan tempahan perabot antik, tempahan percetakan kad kahwin, tempahan baju, tempahan katering majlis perkahwinan
Pengekosaan proses	Industri pengeluaran sabun, pengeluaran/ kilang simen, pengeluar/ kilang kereta, pengeluar/ kilang kasut, pembuatan/ pengeluar/ kilang makanan atau minuman

Soalan bahagian (b)(i) menghendaki calon menghitung kadar overhead pratentu. Majoriti calon dapat menghitung kadar overhead pratentu dengan tepat, iaitu RM15.50 sejam.

Soalan bahagian (b)(ii) menghendaki calon menghitung kos pengeluaran bagi kerja M1, kerja M2, dan kerja M3. Majoriti calon dapat menghitung kos pengeluaran bagi kerja M1, kerja M2, dan kerja M3 dengan tepat, iaitu masing-masing ialah RM38,020, RM56,825, dan RM71,275.

Soalan bahagian (b)(iii) menghendaki calon menghitung kos overhead terlebih atau terkurang serap bagi kerja M1 dan kerja M2. Majoriti calon dapat memberikan jawapan yang tepat. Maklumat kos overhead sebenar bagi kerja M1 dan kerja M2 masing-masing ialah RM3,200 dan RM6,800 telah diberi dalam soalan, calon hanya perlu membandingkan kos overhead serapan M1 dan M2 dalam (b)(ii) yang seperti yang berikut:

	Kerja M1	Kerja M2
Overhed sebenar	3,200	6,800
Overhed serapan	3,720	5,425
	Lebih serap 520	Kurang serap 1.375

Soalan 3

Soalan bahagian (a) menghendaki calon menghitung kos berubah dan kos tetap menggunakan kaedah tingi rendah. Kebanyakan calon dapat menentukan kos berubah seunit RM5.90 dan kos tetap RM14,340. Bagi soalan bahagian (a)(ii) calon sepatutnya membina persamaan berdasarkan jawapan di (a)(i). Majoriti calon memberikan jawapan yang tidak tepat seperti jumlah kos = kos berubah + kos tetap. Jawapan yang sepatutnya bagi persamaan jumlah kos ialah jumlah kos = $5.9X + RM14,340$.

Soalan bahagian (a)(iii) menghendaki calon menghitung jumlah kos dengan menggunakan persamaan yang dibina di (a)(ii). Kebanyakan calon gagal memberikan jawapan yang tepat kerana persamaan yang dibina itu salah. Jawapan yang sepatutnya ialah RM85,140.

Soalan bahagian (b)(i) menghendaki calon menghitung kos berubah seunit. Majoriti calon dapat memberikan jawapan yang tepat, iaitu RM98.00.

Soalan bahagian (b)(ii) menghendaki calon menghitung titik pulang modal (TPM) dalam unit dan RM. Terdapat sebilangan kecil calon yang tidak membundarkan jawapan unit TPM dengan tepat. Jawapan yang sepatutnya ialah 5,277 unit dan RM738,666.67 atau RM738,780.

Soalan bahagian (b)(iii) menghendaki calon menghitung jumlah pendapatan bersih berdasarkan maklumat yang diberi. Majoriti calon dapat memberikan jawapan yang tepat, iaitu RM198,400.

Soalan bahagian (b)(iv) menghendaki calon menentukan unit jualan bagi mencapai untung sasaran RM85,000. Calon boleh menggunakan rumus yang sama dan unit jualannya ialah 7,300 unit.

Soalan bahagian (b)(v) menghendaki calon membuat analisis berdasarkan keuntungan dan menghitung untung menggunakan rumus yang tepat. Terdapat perubahan kepada harga jualan, kos berubah, dan kos tetap yang perlu diambil kira dalam penghitungan untung bersih sebelum dapat membuat keputusan. Kebanyakan calon memberikan jawapan yang tidak tepat, iaitu ramai yang melakukan kesalahan membuat keputusan berdasarkan penghitungan unit TPM, sedangkan soalan telah memberikan arahan keputusan perlu dibuat berdasarkan keuntungan yang baharu. Jawapan sepatutnya RM180,200.

Soalan 4

Soalan bahagian (a) menghendaki calon menghitung kos pengeluaran berubah bagi komponen AK1 dan AB2. Majoriti calon yang menjawab soalan ini telah memberikan jawapan yang tepat. Jawapan bagi kos pengeluaran berubah bagi komponen AK1 dan AB2 masing-masing ialah RM31.60 dan RM15.80.

Soalan bahagian (b) menghendaki calon menghitung kos relevan bagi komponen AK1 Dan AB2 sama ada wajar membuat atau membeli komponen tersebut. Jawapan bahagian ini mempunyai pelbagai versi yang boleh diterima sekiranya ia dipersembahkan oleh calon dalam jalan kerja yang boleh difahami. Jawapan yang sepatutnya ialah komponen AK1 patut dibeli kerana kos membeli lebih menjimatkan manakala komponen AB2 patut dibuat kerana lebih menjimatkan. Jawapan itu disokong oleh penghitungan yang berikut.

Produk AK1	Buat (RM)	Beli (RM)
Jumlah kos	188,800	184,250

Produk AB2	Buat (RM)	Beli (RM)
Jumlah kos	288,340	354,650

Soalan bahagian (c) menghendaki calon memberikan tiga faktor kualitatif yang perlu dipertimbangkan dalam membuat keputusan sama ada membuat atau membeli komponen. Bahagian ini jelas menunjukkan kelemahan calon memberikan jawapan secara kualitatif. Bagi pembuatan keputusan membuat atau membeli, jawapan kepada fakta undang-undang, faktor persekitaran atau kapasiti kilang tidak diterima. Jawapan yang sepatutnya mesti menjelaskan fakta yang berikut:

- (1) Kualiti komponen yang dibeli daripada pembekal.
- (2) Jaminan penghantaran yang berterusan pada masa hadapan.
- (3) Kestabilan harga daripada pembekal pada masa hadapan.

Soalan 5

Soalan bahagian (a) menghendaki calon memberikan maksud pengkosan piawai, pengkosan sebenar, dan pengkosan normal. Kebanyakan calon tidak dapat memberikan ketiga-tiga maksud pengkosan yang dikehendaki dengan tepat. Jawapan yang sepatutnya adalah seperti yang berikut:

Pengkosan piawai	Semua kos pengeluaran dicajkan kepada produk pada kos yang dibelanjawankan.
Pengkosan sebenar	Semua kos pengeluaran dicajkan kepada produk pada kos sebenar apabila proses pengeluaran produk siap.
Pengkosan normal	Kos bahan mentah langsung dan kos buruh langsung dicaj kepada produk pada kos sebenar, manakala kos overhead perkilangan dicampur pada kadar pratentu.

Soalan bahagian (b) menghendaki calon menjelaskan kepentingan pengkosan piawai bagi tujuan yang tersenarai. Kebanyakan calon gagal menjawab soalan kualitatif dengan tepat dan jelas. Jawapan yang sepatutnya adalah seperti yang berikut:

(i) Penentuan kos produk	Asas penentuan harga atau penentuan kos produk yang lebih stabil untuk suatu tempoh
(ii) Perancangan	Untuk menyediakan belanjawan jualan atau meramal unit pengeluaran yang dikehendaki
(iii) Penilaian prestasi	Bagi menyediakan analisis varians atau motivasi pekerja

Soalan bahagian (c)(i) menghendaki calon menghitung varians dan menyatakan sama ada varians itu memuaskan (M) atau tidak memuaskan (TM) bagi varians harga bahan mentah langsung dan varians penggunaan bahan mentah langsung, (ii) varians kadar buruh langsung dan varians kecekapan buruh langsung. Kebanyakan calon melakukan kesilapan dengan menggabungkan varians harga bahan mentah langsung bagi Jabatan Lipatan dan Jabatan Kemasan. Hal ini menyebabkan jawapan calon itu tidak diterima. Jawapan sepatutnya mengasingkan varians harga bahan mentah langsung seperti yang berikut:

$$\text{Jabatan Lipatan} \quad (\text{RM}2.15 - \text{RM}2.20) \times 6,220 = \text{RM}311 \text{ (M)}$$

$$\text{Jabatan Kemasan} \quad (\text{RM}2.35 - \text{RM}2.20) \times 4,880 = \text{RM}732 \text{ (TM)}$$

Bagi varians kuantiti bahan mentah langsung pula, jawapan sepatutnya perlu digabung seperti yang berikut:

$$= [(58,080 \times 0.2) - (6,220 + 4,880) \times \text{RM}2.20$$

$$= (11,616 - 11,100) \times \text{RM}2.20$$

$$= \text{RM}1,135.20$$

Soalan bahagian (c)(ii) menghendaki calon menghitung varians dan menyatakan sama ada varians itu memuaskan (M) atau tidak memuaskan (TM) bagi varians kadar buruh langsung dan varians kecekapan buruh langsung. Kebanyakan calon salah memberikan jawapan dengan mengasingkan varians kecekapan. Jawapan yang sepatutnya bagi menghitung varian kadar adalah seperti yang berikut.

$$\text{Jabatan Lipatan} \quad (\text{RM}12.50 - \text{RM}12) \times 7,550 = \text{RM}3,775 \text{ (TM)}$$

$$\text{Jabatan Kemasan} \quad (\text{RM}11.40 - \text{RM}12) \times 6,660 = \text{RM}3,996 \text{ (M)}$$

Manakala varians kecekapan buruh langsung perlu digabung penghitungannya seperti yang berikut:

$$= [(58,080 \times 12/60) - (7,550 + 6,660) \times \text{RM}12$$

$$= (11,616 - 14,210) \times \text{RM}12$$

$$= \text{RM}31,128 \text{ (TM)}$$

PERAKAUNAN (948/3)

PRESTASI KESELURUHAN

Pada Semester 3, sebanyak 2 346 calon menduduki peperiksaan bagi mata pelajaran ini dan 62.09% daripadanya telah mendapat lulus penuh.

Pencapaian calon bagi mata pelajaran ini mengikut gred adalah seperti yang berikut:

Gred	A	A-	B+	B	B-	C+	C	C-	D+	D	F
Peratusan	6.35	3.96	9.25	8.01	8.82	14.66	11.04	5.33	0.00	6.01	26.56

RESPONS CALON

Komen am

Mutu jawapan calon secara keseluruhan adalah sederhana. Hal yang demikian kerana tahap kesukaran soalan adalah sederhana dan soalan yang disediakan adalah mengikut sukatan pelajaran Perakaunan STPM. Soalan yang dikemukakan dapat mendiskriminasikan calon yang baik dengan calon yang lemah. Kekuatan calon dalam menjawab soalan ini adalah seperti yang berikut:

1. Calon yang cemerlang dapat memberikan jawapan bahagian kualitatif dengan jelas.
2. Majoriti calon menghitung nisbah dengan menunjukkan persembahan jawapan yang baik dan memberikan rumus bagi setiap nisbah yang dikehendaki.
3. Huraian bagi nisbah juga dapat diberikan oleh sebilangan calon cemerlang dengan tepat dan baik.
4. Kebanyakan calon boleh menyediakan penyata pengasingan untung rugi perkongsian dengan format yang memuaskan.
5. Calon boleh menyediakan penyata aliran tunai dengan melabel setiap kumpulan aktiviti dengan baik.
6. Calon dapat memberikan jalan kerja dengan lengkap bagi soalan menghitung analisis nisbah dan juga perkongsian.
7. Semua calon hanya menjawab dua soalan sahaja seperti arahan yang diberi.
8. Kebanyakan calon menggunakan muka surat baharu bagi setiap soalan yang baharu.

Kelemahan calon dalam menjawab soalan ini adalah seperti yang berikut:

1. Sebilangan kecil calon masih menyusun jawapan dengan tidak mengikut helaian baharu bagi setiap soalan yang baharu. Keadaan ini menyukarkan pemeriksa menjalankan kerja pemeriksaan serta meletakkan markah bagi setiap soalan.
2. Kelemahan utama calon yang dikenal pasti dalam kertas ini ialah soalan penyediaan belanjawan fleksibel dan penyata modal pekongsi.
3. Terdapat juga calon yang tidak memberikan penerangan tentang kelemahan belanjawan seperti yang dikehendaki oleh soalan.
4. Majoriti calon gagal menghitung jumlah muhibah dengan tepat dan tiada jalan kerja bagi angka penghitungan muhibah. Terdapat sebilangan kecil calon tidak memberikan keterangan bagi jurnal kemasukan rakan kongsi baharu.
5. Ramai calon gagal memberikan jawapan soalan kualitatif dengan tepat.

Komen soalan demi soalan

Soalan 1

Soalan bahagian (a) menghendaki calon memerihalkan tiga kepentingan belanjawan. Majoriti calon tidak mendapat markah penuh kerana calon tidak memerihalkan kepentingan belanjawan dengan tepat dan jelas. Kebanyakan jawapan calon adalah seperti yang berikut:

Jawapan Calon	Masalah Jawapan Calon
<ul style="list-style-type: none"> • Membuat perancangan • Alat komunikasi • Sebagai alat motivasi	Jawapan calon tidak lengkap, sepatutnya ada huraian ringkas daripada fakta yang telah dinyatakan calon, maka markah hanya diberi sebahagian pada fakta sahaja.

Jawapan yang sepatutnya adalah seperti yang berikut:

Fakta	Perihal
Membuat perancangan	Menjangka apa yang akan berlaku pada masa depan, sekiranya tidak tercapai, syarikat akan membuat perubahan atas keputusan tersebut lebih awal dan merancang tindakan pembetulan.
Alat komunikasi	Sebagai alat komunikasi rancangan syarikat kepada pengurus di setiap jabatan, menyampaikan objektif syarikat dan bersama berusaha untuk mencapai objektif tersebut.
Sebagai alat motivasi	Mendorong setiap individu dalam syarikat untuk bekerja dengan penuh dedikasi dan berkesan untuk memastikan objektif keseluruhan syarikat tercapai.

Soalan bahagian (b) menghendaki calon menjelaskan kelemahan belanjawan statik bagi tujuan pengawalan kos. Kebanyakan calon memberikan jawapan yang salah, iaitu calon menerangkan tentang masalah mengasingkan kos tetap dan kos berubah. Jawapan yang sepatutnya ialah masalah pengawalan kos bagi belanjawan statik sebenarnya berpunca daripada belanjawan statik yang tidak mengambil kira tahap perubahan pengeluaran sebenar. Hal ini menjadikan penilaian prestasi sukar dibuat dan menjadi belanjawan statik tidak realistik untuk dibuat perbandingan.

Soalan bahagian (c) menghendaki calon menyediakan belanjawan fleksibel. Soalan ini tidak memberi unit pengeluaran sebenar, yang diberi hanya unit jualan sebenar. Kebanyakan calon menghadapi masalah untuk menentukan unit belanjawan fleksibel yang dikehendaki. Kebanyakan calon juga memberikan jawapan laporan prestasi yang lengkap dengan lajur varians, ini langsung tidak diterima sebagai jawapan. Terdapat juga calon yang tidak menunjukkan jalan penghitungan bagi menentukan harga jualan seunit dan kos berubah seunit.

Jawapan yang sepatutnya adalah seperti yang berikut:

Jualan $[RM150,000/(11,000 - 1,000)] \times 12,000$ unit	RM180,000
Tolak: Kos berubah $[RM30,000/(11,000 - 1,000)] \times 12,000$ unit	<u>(RM36,000)</u>
Margin caruman	RM144,000
Tolak: Kos tetap	<u>(RM10,000)</u>
Untung bersih	<u><u>RM134,000</u></u>

Soalan bahagian (c) menghendaki calon menghitung nisbah, iaitu nisbah cepat, pulangan atas aset, hutang atas ekuiti, pusing ganti akaun belum terima, dan perolehan sesaham. Kebanyakan jawapan calon amat memuaskan dengan setiap calon menunjukkan rumus bagi nisbah yang dihitung. Namun kesilapan besar kebanyakan calon ialah tidak dapat mencari liabiliti semasa syarikat. Soalan hanya memberikan maklumat aset semasa bersih dan aset semasa sahaja. Calon sepatutnya menentukan jumlah liabiliti semasa dengan menghitung menggunakan rumus, iaitu aset semasa bersih = aset semasa – liabiliti semasa. Jawapan liabiliti semasa pada tahun 2019 dan 2018 masing-masing ialah RM1,083,000 dan RM2,413,000.

Apabila calon telah menentukan liabiliti semasa yang tepat, maka lebih mudah untuk menghitung nisbah yang dikehendaki oleh soalan. Jawapan nisbah yang sepatutnya adalah seperti yang berikut:

Tahun	2019 (RM'000)	2018 (RM'000)
(i) Nisbah cepat	2.23 : 1	1.20 :1
(ii) Pulangan atas aset	23.11%	26.76%
(iii) Hutang atas ekuiti	0.03:1	0.08:1
(iv) Pusing ganti ABT	6.71 kali	8.17 kali
(v) Perolehan sesaham	RM0.2248 sesaham	RM0.2273 sesaham

Soalan 2

Soalan bahagian (a) menghendaki calon menjelaskan tiga perbezaan antara kandungan penyata kewangan perkongsian dengan kandungan penyata kewangan syarikat. Kebanyakan calon tidak dapat menjawab soalan ini dengan tepat. Jawapan perbezaan yang tidak dapat diterima adalah seperti yang berikut:

Kandungan penyata kewangan perkongsian	Kandungan penyata kewangan syarikat
Untung bersih tidak mengambil kira cukai.	Untung bersih mengambil kira cukai.
Mengasingkan keuntungan mengikut nisbah.	Memberikan saham bonus kepada pemegang saham.
Terdapat ambilan dibuat oleh pekongsi.	Tiada ambilan dibuat oleh pemilik.
Modal adalah sumbangan pemilik.	Modal tidak disumbang oleh pemilik.

Jawapan calon sepatutnya mesti menerangkan jika tiada, apakah yang perlu diganti dengan perkataan tiada, contohnya faktor ekuiti, dalam perkongsian modal ialah sumbangan rakan kongsi, manakala bagi syarikat pula modal ialah terbitan modal saham kepada orang awam. Antara jawapan yang sepatutnya adalah seperti yang berikut:

Butiran	Perkongsian	Syarikat
Cukai	Tiada kerana cukai dikenakan atas pekongsi secara individu.	Ada dalam penyata kerana syarikat dikenakan cukai korporat.
Ekuiti	Modal setiap pekongsi.	Modal saham terbitan kepada awam.
Pulangan kepada pemilik	Agihan untung perkongsian dalam akaun pengasingan.	Agihan untung dalam bentuk dividen di pembahagian untung rugi.
Pendapatan tertahan	Tiada, semua keuntungan diagihkan kepada rakan kongsi.	Sebahagian untung disimpan dan sebahagian diagihkan untuk dividen.

Soalan bahagian (b)(i) menghendaki calon menyediakan penyata pengasingan untung rugi. Kelemahan jawapan calon ialah semasa mengagihkan untung bersih kepada pekongsi, butiran yang digunakan juga tidak tepat. Masih ramai calon yang menggunakan butiran kongsi untung. Dalam soalan, pendekatan akaun modal yang digunakan ialah modal berubah, maka calon tidak perlu menyediakan akaun semasa. Jawapan agihan untung kepada akaun modal yang sepatutnya adalah seperti yang berikut:

Butiran	RM	RM
Untung		121,150
Akaun modal		
Doktor Roslina	40,384	
Doktor Lara	40,383	
Puan Anita	40,383	

Soalan bahagian (b)(ii) menghendaki calon menyediakan penyata modal pekongsian berdasarkan penyata pengasingan untung rugi yang telah disediakan di (b)(i). Kebanyakan calon membuat kesilapan apabila memberikan jawapan dalam bentuk akaun modal pekongsi. Jawapan ini tidak diterima, kerana calon tidak akur kepada kehendak soalan. Jawapan yang tepat adalah seperti yang berikut:

Perkara	Doktor Roslina	Doktor Lara	Puan Anita
Modal awal	120,000	100,000	85,000
Faedah atas modal	6,000	5,000	4,250
Gaji	36,000	36,000	36,000
Imbuan	72,000	57,600	36,000
Pengasingan Untung Rugi	40,384	40,383	40,383
Modal akhir	274,384	238,983	201,633

Soalan bahagian (b)(ii) menghendaki calon menyatakan tindakan yang perlu dilakukan jika tunai daripada realisasi aset tidak mencukupi untuk menyelesaikan liabiliti dan sebahagian rakan kongsi tidak mampu menampung kekurangan tunai. Kebanyakan calon gagal menjawab dengan baik kerana calon tidak menjawab soalan dengan ayat yang lengkap. Contohnya, calon menjawab membuat pinjaman, tetapi tidak dinyatakan pinjaman peribadi untuk menampung kekurangan tunai. Jawapan yang sepatutnya ialah rakan kongsi lain yang mampu bayar hendaklah bersama-sama menanggung kekurangan.

Soalan bahagian (b)(iii) menghendaki calon menyediakan catatan jurnal bagi merekodkan kemasukan rakan kongsi baharu. Kekuatan calon adalah merekodkan catatan jurnal kemasukan Doktor Razani yang membawa tunai berjumlah RM200,000 seperti yang berikut:

Butir	Debit	Kredit
Akaun Tunai	200,000	
Akaun modal – Dr. Razani		200,000

Namun begitu, majoriti calon gagal menghitung muhibah dan tidak menunjukkan jalan kerja penghitungan muhibah itu, apabila jawapan angka muhibah calon tidak tepat seperti jawapan yang sepatutnya, maka jalan kerja calon tidak dapat disemak dan diberi markah. Calon sepatutnya menunjukkan jalan kerja menghitung muhibah seperti yang berikut:

$$\begin{aligned} \text{Muhibah} &= 20\% \times \text{RM}715,000 \text{ (iaitu } \text{RM}274,384 + \text{RM}238,983 + \text{RM}201,633) \\ &= \text{RM}143,000 \end{aligned}$$

Setelah calon dapat menghitung muhibah dengan tepat, catatan jurnal untuk merekodkan kewujudan muhibah dengan kemasukan rakan kongsi baharu dan pelupusan muhibah adalah seperti yang berikut:

Butir	Debit	Kredit
	RM	RM
Akaun Muhibah	143,000	
Akaun Modal Doktor Roslina		47,667
Akaun Modal Doktor Lara		47,667
Akaun Modal Puan Anita		47,666
Akaun Modal Doktor Roslina	57,200	
Akaun Modal Doktor Lara	42,900	
Akaun Modal Puan Anita	28,600	
Akaun Modal Razani	14,300	
Akaun Muhibah		143,000

Soalan 3

Soalan bahagian (a) menghendaki calon memberikan dua kegunaan penyata aliran tunai. Kelemahan calon adalah memberi fakta sahaja tanpa menerangkan fakta tersebut. Jawapan yang sepatutnya adalah seperti yang berikut:

- (1) Menilai struktur kewangan, termasuk kecairan dan kemampuan syarikat untuk membayar.
- (2) Menilai perubahan aset bersih sesebuah syarikat.
- (3) Melihat ketepatan aliran tunai masa lepas ke atas aliran tunai masa depan.

Soalan bahagian (b) menghendaki calon menjelaskan empat sumber maklumat yang diperlukan dalam penyediaan penyata aliran tunai. Bahagian ini gagal dijawab oleh kebanyakan calon. Jawapan yang sepatutnya adalah seperti yang berikut:

- (1) Penyata Kedudukan Kewangan – untuk melihat perubahan aset, liabiliti dan ekuiti awal tahun berbanding akhir tahun semasa.
- (2) Penyata Pendapatan Komprehensif tahun semasa – untuk menentukan hasil dan belanja secara tunai, serta menentukan item bukan tunai.
- (3) Penyata Perubahan Ekuiti tahun semasa – bagi menentukan agihan dividen.
- (4) Nota kepada akaun yang berkaitan aktiviti operasi, pelaburan dan pembiayaan yang tidak diperolehi dari penyata kewangan.

Soalan bahagian (c) menghendaki calon (i) menyediakan penyata aliran tunai dengan menggunakan kaedah langsung, (ii)(1) menjelaskan kedudukan setiap aktiviti aliran tunai, dan (ii)(2) memberikan ulasan secara keseluruhan kedudukan aliran tunai itu. Kebanyakan calon membuat kesilapan apabila mengambil baki akhir tunai yang diberi sebagai baki awal. Kebanyakan calon memberikan jawapan penyata aliran tunai dalam format yang lengkap, cuma komponen dan angka yang dicatat dalam setiap aktiviti adalah kurang tepat. Jawapan bagi setiap aktiviti adalah seperti yang berikut:

Aliran tunai daripada aktiviti operasi:	RM
Aliran tunai bersih daripada aktiviti operasi	1,140,000
Aliran tunai dari aktiviti pelaburan:	
Aliran tunai bersih daripada aktiviti pelaburan	(2,160,000)
Aliran tunai daripada aktiviti pembiayaan:	
Aliran tunai bersih dari aktiviti pembiayaan	270,000

Majoriti calon tidak dapat memberikan jawapan pengurangan tunai bersih sebanyak RM750,000. Baki akhir tunai yang tepat ialah RM1,620,000, maka jawapan baki tunai akhir adalah sama seperti yang diberi dalam soalan, iaitu RM870,000.

Jawapan calon pada (c)(i) memberi kesan kepada jawapan (c)(ii), terutamanya bagi calon yang tidak menjelaskan pergerakan tunai masuk dan keluar. Jawapan yang sepatutnya bagi (c)(ii)(1) adalah menjelaskan setiap aktiviti iaitu operasi, pelaburan dan pembiayaan tentang aliran tunai yang negatif atau positif seperti yang berikut:

Aktiviti operasi – aliran tunai positif, syarikat dapat mengutip hasil jualan kredit dengan baik serta mempunyai jualan tunai yang tinggi. Perbelanjaan tunai yang dibayar kurang berbanding hasil tunai yang diterima.

Aktiviti pelaburan – aliran tunai negatif kerana syarikat membeli aset dalam jumlah yang besar.

Aktiviti pembiayaan – aliran tunai positif kerana syarikat menerima tunai hasil terbitan saham baharu. Pembayaran dividen lebih kecil berbanding hasil terbitan saham.

Manakala jawapan bagi (c)(ii)(2) ialah calon sepatutnya mengulas tentang terdapat pengurangan aliran tunai bersih bagi tahun semasa sebanyak RM750,000. Namun oleh kerana baki awal syarikat agak tinggi iaitu RM1,620,000 maka syarikat masih mempunyai baki akhir tunai positif sebanyak RM870,000.

Kebanyakan calon tidak dapat menjelaskan dan memberi ulasan apa yang telah dihitung dalam penyata aliran tunai.

KERTAS 948/5

RESPONS CALON

KERTAS 948/5 (Pengaplikasian Perakaunan)

Komen am

Mutu jawapan calon secara keseluruhan adalah sederhana. Majoriti calon mampu menjawab soalan yang berkaitan dengan sistem perakaunan komputer dengan baik.

Komen soalan demi soalan

Soalan 1

Soalan bahagian (a) menghendaki calon memperihalkan dua kaedah pengeposan yang digunakan dalam sistem perakaunan berkomputer. Kebanyakan calon boleh menjawab soalan ini. Jawapannya adalah seperti yang berikut:

- (1) Pengeposan masa nyata (*real time*) – pengeposan serentak dengan kemasukan data dari dokumen sumber
- (2) Pengeposan kelompok (*batch*) – pengeposan sumber dokumen dan lejar-lejar adalah bergantung kepada proses semakan dan kekerapan pengeposan ditentukan pihak pengurusan

Soalan bahagian (b) menghendaki calon memperihalkan tiga aplikasi yang perlu ada dalam sistem perakaunan berkomputer berasaskan pangkalan data untuk beroperasi. Kebanyakan calon boleh menjawab soalan ini. Jawapannya adalah seperti yang berikut:

- (1) Antara muka – paparan pada skrin yang memaparkan menu dan fungsi.
- (2) Pangkalan data – sistem penyimpanan data hasil dari pengoperasian sistem berkomputer.
- (3) Pemprosesan data – sistem pengoperasian dengan menggunakan kod dan arahan bagi memproses dan mengubah data kepada maklumat berguna bagi pembuatan keputusan.
- (4) Sistem pelaporan – sistem yang menggabungkan pelbagai data kepada laporan yang dikehendaki.

Soalan bahagian (c)(i) menghendaki calon membina kod akaun dan nama akaun berdasarkan maklumat yang diberi. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan tepat.

Jawapan:

Kod Akaun	Nama Akaun
1000/000	Modal
1050/000	Pendapatan tertahan
5000/000	Jualan
6010/000	Belian
9010/000	Belanja gaji
9020/000	Belanja sewa
9030/000	Belanja utiliti
3000/000	Akaun belum terima
3010/000	Inventori
3020/000	Bank
4000/000	Akaun belum bayar

Soalan bahagian (c)(ii) menghendaki calon menyediakan penyata pendapatan komprehensif dan penyata kedudukan kewangan dengan memasukkan kod yang dibina di (c)(i). Majoriti calon hanya menyediakan penyata kewangan tersebut tanpa memasukkan kod yang dibina. Jawapan yang sepatutnya adalah seperti yang berikut:

Penyata Pendapatan Komprehensif

5000/000	Jualan	18,500
	Kos barang dijual	
6010/000	Belian	(13,420)
	Untung kasar	<u>5,080</u>
9010/000	Belanja gaji	3,800
9020/000	Belanja sewa	3,000
9030/000	Belanja utiliti	<u>1,200</u>
		<u>(8,500)</u>
	Pendapatan bersih (Rugi)	<u><u>(3,420)</u></u>

Penyata Kedudukan Kewangan

Aset		
3000/000	Akaun belum terima	9,800
3010/000	Inventori	14,560
3020/000	Bank	6,120
		<u>30,480</u>
Liabiliti		
4000/000	Akaun belum bayar	13,900
		<u>16,580</u>
Ekuiti		
1000/000	Modal	20,000
1050/000	Pendapatan tertahan	(3,420)
		<u>16,580</u>

Soalan 2

Soalan bahagian (a) menghendaki calon memerihalkan tiga langkah menyediakan belanjawan. Majoriti calon tidak dapat memberikan jawapan yang tepat dan jelas. Calon sepatutnya memerihalkan fakta yang berikut:

- (1) Penetapan objektif
- (2) Pembentukan jawatan kuasa
- (3) Pengumpulan data
- (4) Mengenal pasti faktor halangan
- (5) Penyediaan belanjawan
- (6) Komunikasi belanjawan
- (7) Perlaksanaan belanjawan

Soalan bahagian (b)(i) menghendaki calon menyediakan belanjawan bahan mentah, bahagian (b)(ii) menghendaki calon menyediakan belanjawan buruh, bahagian (b)(iii) menghendaki calon menyediakan belanjawan overhead. Bagi soalan ini, tidak semua calon dapat memberikan jawapan yang baik dan tepat. Hal ini dikatakan demikian kerana kebanyakan calon tidak memahami konsep dan tidak mengetahui format yang perlu digunakan untuk menjawab soalan belanjawan.

Jawapan:

(b)(i)

Belanjawan Bahan Mentah Langsung

	Julai	Ogos	Sept.
Jumlah pengeluaran	2,400	3,400	3,500
Kuantiti diperlukan (unit)	3	3	3
Jumlah bahan diperlukan	7,200	10,200	10,500
Inventori akhir	4,080	4,200	4,680
Jumlah diperlukan (kg)	11,280	14,400	15,180
Inventori awal	(4,000)	(4,080)	(4,200)
Jumlah diperlukan (kg)	7,280	10,320	10,980
Harga sekg	RM2.40	RM2.40	RM2.40
Jumlah diperlukan (RM)	RM17,472	RM24,768	RM26,352

(b)(ii)

Belanjawan Buruh (Jabatan Pemotongan)

	Julai	Ogos	Sept.
Jumlah pengeluaran	2,400	3,400	3500
Jam buruh langsung	0.5	0.5	0.5
Jumlah jam buruh	1,200	1,700	1750
Kos buruh	RM15.00	RM15.00	RM15.00
Insentif kemahiran	RM0.30	RM0.30	RM0.30
Jumlah kos buruh sejam	RM15.30	RM15.30	RM15.30
Kos buruh langsung	RM18,360	RM26,010	RM26,775

Belanjawan Buruh (Jabatan Pemprosesan)

	Julai	Ogos	Sept
Jumlah pengeluaran	2,400	3,400	3,500
Jam buruh langsung	1	1	1
Jumlah jam buruh	2,400	3,400	3,500
Kos buruh sejam	RM11.00	RM11.00	RM11.00
Kos buruh langsung	RM26,400	RM37,400	RM38,500

Belanjawan Buruh (Jabatan Pembungkusan)

	Julai	Ogos	Sept.
Jumlah pengeluaran	2,400	3,400	3,500
Jam buruh langsung	0.25	0.25	0.25
Jumlah jam buruh	600	850	875
Kos buruh sejam	RM12.00	RM12.00	RM12.00
Kos buruh langsung	RM7,200.00	RM10,200.00	RM10,500.00

(b)(iii)

Belanjawan Overhed

	Julai	Ogos	Sept.
Jumlah pengeluaran	2,400	3,400	3,500
Overhed berubah	5.5	5.5	5.5
Jumlah overhed berubah	RM13,200.00	RM18,700.00	RM19,250.00
Kos overhed tetap	RM17,000.00	RM17,000.00	RM17,000.00
Jumlah kos overhed	RM30,200.00	RM35,700.00	RM36,250.00

LAPORAN PEPERIKSAAN STPM & MUET 2020

SASBADI SDN. BHD. 198501006847

(Anak syarikat milik penuh Sasbadi Holdings Berhad 201201038178)

Lot 12, Jalan Teknologi 3/4, Taman Sains Selangor 1,
Kota Damansara, 47810 Petaling Jaya, Selangor Darul Ehsan.

Tel: +603-6145 1188 Faks: +603-6145 1199

Laman web: www.sasbadisb.com E-mel: enquiry@sasbadi.com

MAJLIS PEPERIKSAAN MALAYSIA

Persiaran 1, Bandar Baru Selayang,
68100 Batu Caves, Selangor Darul Ehsan.

Tel: +603-6126 1600 Faks: +603-6136 1488

Laman web: www.mpm.edu.my E-mel: ppa@mpm.edu.my